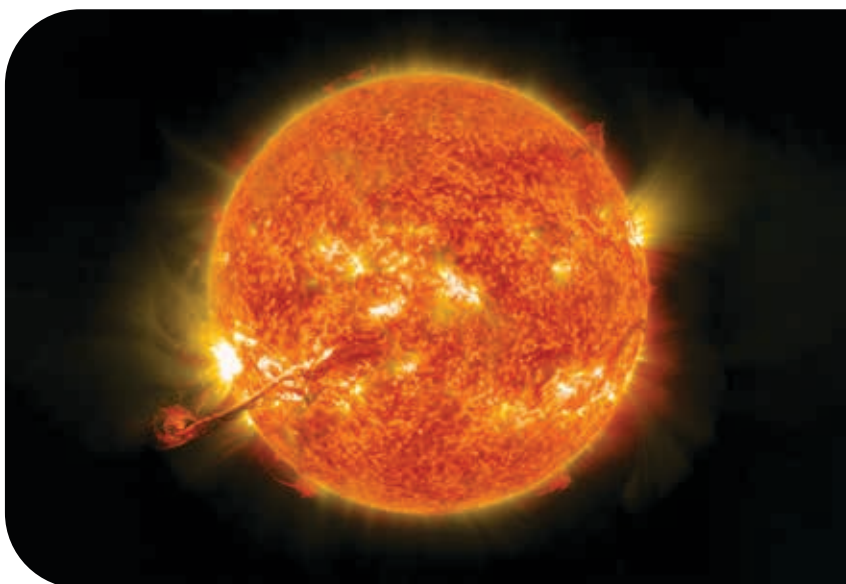

TAU 1-2

Ko te Rā Mīharo

Our Amazing Sun

TIROHANGA WHĀNUI

Ako he aha i hira ai te Rā. Tūhuratia te pōkākā (wera) me te pūngao rama o te Rā, ka mutu he pēhea tōna whakaawe i te tangata i te ao nei.

NGĀ HONO O TE MARAUTANGA O AOTEAROA

NGĀ WĀHANGA AKO:	NGĀ WHĀINGA PAETAE:	NGĀ TAUMATA:	NGĀ TAU:
Pūtaiao: Papatūānuku me Tua Atu Ngā pūnaha tātai arorangi	Tuari huatau me ngā kitenga mō te Rā me te Marama me ngā pānga ahupūngao ki te pōkākā me te mārama e wātea ana ki a Papatūānuku.	1-2	1-4
Te Āhua o te Pūtaiao: Te tūhura i roto i te pūtaiao	Te mārama ka mōhiohia te tōtika o ngā putanga hangarau mā te pātahitanga i waenga i ngā āhuatanga ahupūngao me te whaiaroaro.	1-2	1-4

NGĀ MŌHIOHIO MĀ TE KAIKO:

Raupapa ako

TE WHAKAATU
MŌHIOHIO

TE TŪHURA ME TE
WHAKATEWHATEWHA

TE HANGA ME
TE WHAKAATU

TE WHAKAATA ME
TE WHAKAWHĀNUI

ME WHAITAKE

Ngā koronga ako

E ako ana ngā ākonga ki te:

- Tuku whakaaro he aha e hira ai te Rā ki ō tātou ao.
- Tūhuratia te pōkākā me te aho mai i te Rā ka tuku i ō kitenga mō ngā pānga ahupūngao o te hana o te rā.

Paearu angitu

Ka taea e ngā ākonga te:

- Matapaki me te whakatakoto i ō rātou whakaaro mō te take e hira ai te Rā ki te tangata.
- Mātakitaki me te whakaahua i ngā ata me ngā huringa ki ngā ahanoa mai i te pōkākā me te aho o te Ra.

Ngā rauemi e hiahiatia ana

Pānui whakaahua: [The Sun's Amazing Energy](#) Kiriata: [Ko te Rā Mīharo](#)

Ngā Tautoko Tāpiri

Ko te Rā tō tātou whetū tata rawa. He nunui, he tino wera, he muramura hoki, ā, nō konei katoa te pōkākā me te aho e whiwhi ana tātou i runga o Papatūānuku. Ka puta te pūngao pōkākā me te aho mai i te Rā i ngā tauhohenga ahupūngao i roto i tōna iho. Nā te tino kaha o te pēhanga me te wera i roto i te Rā ka honokarihi ngā ngota hauwai kia huri ai hei haumāmā.

[Te Rā](#) mā ngā tamariki nā Homeschool Pop

[Māui me te Rā: Ready to Read](#) he pūrākau kei runga o YouTube

E tohu ana ngā kuputuhi miramira [karaka](#) i tētahi hono ki ētahi rauemi atu anō. Mēnā kua tāngia e koe tēnei rauemi, me hoki ki schoolgen.co.nz/for-teachers/resources/ hei toro atu ki ngā rauemi kua honoa.

Ngā Kupu

Rā, aho, pōkākā, wera, hana, rewa, ata, hiko kōmaru.

WHEAKO AKO

Kia mōhio: He whakaaro noa iho ēnei, ā, e whakatenatenahia ana ngā kaiako kia whakahāngaitia te mahi ki ngā hiahia me ngā kaingākau o ā rātou ākonga.

TE WHAKAATU MŌHIOHIO

He tata ki te 15 meneti

- Tirohia tā mātou kiriata **Te Rā Mīharo**, te pānui whakaahua **The Sun's Amazing Energy** rānei hei whakaatu i ngā akoranga mō te kaupapa o te Rā.
- He aha ngā pātai a ngā ākonga mō te Rā?

Te pānui whakaahua o te The Sun's Amazing Energy

The Sun's Amazing Energy

genesis school-gen

The Sun is our closest star. It makes huge amounts of **heat and light energy**. This energy travels through space to Earth.

Mercury, Venus, Earth, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptune

All our energy comes from the Sun
It supports all life on Earth. Our Sun is in the centre of our solar system and the eight planets, including Earth, orbit around it.

Solar energy
Heat and light energy that comes from the Sun is called solar energy. We can make electricity from the Sun's energy using solar panels. These provide energy for us using only the power of the Sun.

How does the Sun's energy help you?

www.schoolgen.co.nz

TE TŪHURA ME TE WHAKATEWHATEWHA

He tata ki te 20 meneti

Te pā ki ngā hana o te rā

Tuatahi, me noho ki raro i te rā kia rongo ai i te āhua o ngā hana o te rā ki tō kiri. Ka pā mai te mahana, te mātao rānei i ngā hana o te rā? Tēnā ka whakaaro ake ki te hoki koe ki taua wāhi anō i te pō, i te wā kāore i te whiti te rā. Ka rerekē?

TE WHAKAARO PĒRĀ I TĒTAHI TOHUNGA PŪTAIAO:

I tētahi rangi pai, puta atu kia waho ki ngā hana o te rā.

Te mātakitaki i ngā ahanoa i raro i te rā

- Me whakamātautau i te pōkākā o te rā: waiho ētahi ahanoa rerekē kia whitingia e ngā hana o te rā mō tētahi wā ka mātakitaki ka aha.
- Me tuku whakapae me ngā kitenga ka hopu, hei tauira, ka mārō te parāoa, ka rewa ngā pātene tiakarete, ka mahana haere te toka, ērā mea.

Ngā whakapae i mua o te noho i raro i te rā	Ngā kitenga i muri i te noho i raro i te rā
Pātene tiakarete	
He parāoa	
Māngohe	
Toka	

Hono ki te putanga Google Docs

TE HANGA ME TE WHAKAATU

He tata ki te 15 meneti

Ngā ātārangi

Ko ngā ātārangi ko ngā wāhi pōuri ērā e noho ana i tētahi ahanoa i waenga i te puna rama (pērā i te Rā) me tētahi mata. Ka whiti te rama ki te ahanoa, ā, kei muri ka hora he ātārangi.

Te hanga ātārangi me te tūhura rama

Me whakamātautau mā te hanga ātārangi mā tō tinana me ētahi atu ahanoa pērā i ngā tūru, ngā pātara inu, ngā penerākau, ngā rūri rānei.

- Matapaki ka takea mai te ātārangi i te aha.
- Me hanga ātārangi i ngā wā rerekē o te rā. He pēhea te rerekē haere o tō ātārangi? Ki ō whakaaro he aha i pērā ai?

Te hanga keretao ātārangi

Ngā mea me whiwhi koe: pepamārō (pango te mea pai), kutikuti, rākau ahiparaka, whakapiri, kāpia rānei.

1. Tuhia te paetuhi o tētahi tangata, kararehe rānei ki tētahi pepamārō, whakamahia rānei ngā tauira i raro hei paetuhi haere.
2. Tapahia i waho o te paetuhi.
3. Peitahia tō pepamārō kia pango.
4. Whakapiria tō keretao ki tētahi rākau ahiparaka, ngongo pepamārō rānei.
5. Whakamahia he tōti, he puna rama rānei hei hanga ātārangi i rō whare, kua ngā hana o te rā. Whakamahia ngā keretao ātārangi hei whakaari i tētahi pūrākau, pakiwaitara rānei mō te Ra.

TE HANGA ME TE WHAKAATU

He tata ki te 15 meneti

Ngā tauira keretao ātārangi

- Tuhia te paetuhi o ngā hanga ki tētahi pepamārō.
- Tapahia mai te hanga ka whakapiri atu ki tētahi rākau ahiparaka.
- Puritia te keretao ki te rā kia hora ai he ātārangi. Whakamahia ngā keretao hei whakatautau i tētahi pūrākau.

TE WHAKAATA ME TE WHAKAWHĀNUI

He tata ki te 10-20 meneti

- Matapaki he aha e hira ai te Rā ki te tangata me ngā mea ora i runga o Papatūānuku.
- Tuhia ō whakaaro hei hanga i tētahi whakaaturanga mō te Rā me āna homaitanga ki a tātou.
- Ka whakaaroaro mō ō akoranga mō te Rā, ka whakaatu i ō pātai.
- Rangahaua ēnei pātai i te whare pukapuka.

ME WHAITAKE

He tata ki te 15-30 meneti

He puna pūngao tino kaha te Rā. Ka taea e tātou te whakaputa hiko me te whakahaere pūrere iti me ngā taonga mā te hiko kōmaru (pūngao mai i te Rā).

- He pūrere hiko kōmaru, taonga rānei kei tō kura, kāinga rānei?
- Me pēhea tō whakamahi i ngā pūngao o te Rā hei whakahaere, hei whakamahana rānei i tō wāhi?
- He aha ngā mea ka taea te whakahiko kōmaru ā tōna wā? Me whakatau i tētahi whāinga hiko kōmaru mō tō kura ka hanga mahere kia tutuki ai tō whāinga hei hanga pūngao toitū, hangarua.

Ko te tūmanako i pārekareka ki a koe tēnei rauemi STEM mātauranga.

He kaupapa hāpori nā Genesis a School-gen kia hihiko ai ngā kaiako, ngā tamariki me ngā whānau ki te STEM.

Mō ētahi rauemi koreutu atu anō tirohia tā mātou [paetukutuku Genesis School-gen](#) ka whai i a mātou i runga o Pukamata me Kapoata @schoolgennz